

Nr 121.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer m. fl.; given Stockholms slott den 10 mars 1950.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt under punkterna 1:o—7:o.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

John Lingman.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1950.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN.

Statsrådet Lingman anmäler uppkomna frågor om understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer m. fl. och anför därvid följande.

1: o.

Förra rullföringsbiträdet Carl Magnus Andersson Hammarstrands änka. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Hammarstrand var född den 5 juni 1872 och avled den 25 februari 1949;

att han inträdde i krigstjänst den 27 juni 1891 samt förordnades till vice korpral i förutvarande Skånska dragonregementet den 27 juli 1895 och till korpral i samma regemente den 27 juli 1896;

att han förordnades till sergeant i förenämnda regementets reserv den 13 september 1899 och till fanjunkare i samma reserv den 28 februari 1922;

att han under tiden 1 oktober 1906—30 september 1937 i oavbruten följd innehade befattning såsom rullföringsbiträde vid Lunds rullföringsområde nr 3 och därunder var förordnad såsom t. f. rullföringsbefälhavare under sammanlagt 3 månader;

att han vid sin död efterlämnade änkan Anna Sofia Hammarstrand, född Persson, vilken är född den 26 november 1880, samt tre vuxna barn, nämligen två söner, varav den ene är bosatt utomlands, och en gift dotter;

att bouppteckningen utvisade en behållning av omkring 660 kronor;

samt att de i Sverige bosatta barnen icke äro i sådana ekonomiska omständigheter, att de kunna nämnvärt bidra till moderns upphålle.

Genom beslut av 1937 års riksdag (prop. nr 259, p. 1; bankoutsk. utl. nr 35, p. 4; riksd. skr. nr 245) tillerkändes Hammarstrand en årlig pension, vilken senast uppgått till 1 980 kronor jämte rörligt tillägg.

Änkefru Hammarstrand har — under framhållande att hon utöver folkpension icke hade någon som helst inkomst — hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension på grund av mannens anställning i statstjänst.

Försvarets civilförvaltning har tillstyrkt beredande av pension åt änkefru Hammarstrand. Ämbetsverket har därvid erinrat, att 1942 års riksdag (prop. nr 158, p. 1; bankoutsk. utl. nr 16, p. 1; riksd. skr. nr 136) tillerkänt änkan efter rullföringsbiträdet Jonas Eriksson Jerth, vilken vid sin död under omkring 23 år varit anställd såsom rullföringsbiträde, en årlig pension å 504 kronor jämte tilläggsförmåner, motsvarande en efter numera gällande bestämmelser omreglerad pension å 1 096 kronor jämte rörligt tillägg. Enligt ämbetsverkets förmenande syntes det billigt, att åt änkefru Hammarstrand beviljades pension av enahanda storlek.

Statskontoret har anslutit sig till vad försvarets civilförvaltning föreslagit.

I överensstämmelse med ämbetsverkens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra rullföringsbiträdet, fanjunkaren i förutvarande Skånska dragonregementets reserv Carl Magnus Andersson Hammarstrands änka Anna Sofia Hammarstrand, född Persson, må från och med den 1 mars 1949 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 096 kronor.

2: o.

Avlidne f. d. flaggunderofficeren vid flottan Gustaf Eugen Petterssons frånskilda hustru. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Pettersson var född den 17 september 1889 och avled den 5 juli 1949;

att han den 30 september 1944 uppnådde för honom i egenskap av flaggunderofficer vid flottan gällande pensionsålder och vid avgången ur tjänst kom i åtnjutande av tjänstepension enligt bestämmelserna i allmänna tjänstepensionsreglementet;

att han den 12 juli 1917 ingick äktenskap med Sigrid Ingeborg Dahlgren, född den 3 oktober 1888;

att Stockholms rådhusrätt genom lagakraftvunnet utslag den 30 oktober 1939 dömde till äktenskapsskillnad mellan makarna;

att mannen av domstolen förpliktades att till hustrun utgiva visst underhållsbidrag, så länge hon levde ogift;

att i skilsmässoprocessen icke framställdes yrkande om familjepensionsrätt för hustrun jämlikt bestämmelserna i 2 § 2 punkten 1936 års allmänna familjepensionsreglemente, vilket reglemente var tillämpligt å mannen, och att domstolen icke meddelade förordnande om dylik pensionsrätt;

att ingendera av makarna ingått nytt äktenskap;

samt att hustrun lever under ekonomiskt bekymmersamma förhållanden.

Sedan fru Pettersson hos statskontoret anhållit att bli tillerkänd pension efter sin frånskilde make, har statskontoret den 13 augusti 1949 förklarat sig icke kunna tillmötesgå ansökningen, enär i skilsmässoutslaget icke förordnats, att hon skulle vara berättigad till dylik pension.

Fru Pettersson har nu hos Kungl. Maj:t hemställt om pension, därvid hon framhållit, att det vore på grund av förbiseende i samband med skilsmässoprocessens handläggning som pensionsrätt icke kommit att tillerkännas henne samt att hon alltintill tidpunkten för statskontorets avslagsbeslut levat i den uppfattningen, att hon vore berättigad till pension.

Försvarets civilförvaltning har tillstyrkt, att förslag förelägges riksdagen om pension åt fru Pettersson till belopp av 1 074 kronor för år jämte rörligt tillägg och därvid anfört bl. a. följande.

I här förevarande fall har domstolen, oaktat mannen förpliktats utgiva underhållsbidrag till sökanden och denna uppfyllde i författningen angivna förutsättningar för att komma i åtnjutande av pensionsrätt — minst fem års sammanlevnad i äktenskapet och minst trettio års ålder vid samlevnadens hävande — icke till prövning upptagit frågan om familjepension åt sökanden efter makens död. Anledningen härtill är sannolikt, att något yrkande om familjepensionsrätt för sökanden icke framställdes i skilsmässoprocessen. Såvitt civilförvaltningen kunnat finna föreligger ingen skyldighet för domstolen att utan dylikt yrkande till prövning upptaga frågan om familjepensionsrätt åt vederbörande.

Då i förevarande fall befattningshavaren icke efterlämnat änka eller annan pensionsberättigad, anser civilförvaltningen — med hänsyn jämväl där-

till att sökanden är 61 år gammal och äktenskapet mellan makarna varat i omkring 22 år — billighetsskäl tala för att något årligt understöd av statsmedel beredes henne.

Därest sökanden blivit av domstol förklarad berättigad till familjepension efter makens död, skulle hon författningsenligt kommit i åtnjutande av pension med 2 148 kronor för år (omreglerad familjepension efter 20 löneklassen). Civilförvaltningen anser skäligt, att sökanden tillerkännes årlig pension med hälften av sagda belopp, 1 074 kronor, eller samma belopp, varmed familjepension skulle hava utgått till sökanden, därest flaggunderofficeren Pettersson efterlämnat förutom sökanden jämväl änka samt domstolen förordnat om pensionsrätt åt sökanden.

Statskontoret har avstyrkt pension åt fru Pettersson och därvid anfört följande.

Statskontoret vill erinra, att Kungl. Maj:t genom beslut den 9 mars 1945 funnit en av framlidne överskötaren O. G. Gustafssons frånskilda hustru Betty Elisabet Gustafsson gjord ansökan om familjepension icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. I nämnda fall hade, liksom i det förevarande, möjlighet förefunnits för vederbörande domstol att i äktenskapsskillnadsdomen förordna om rätt för den frånskilda hustrun att uppbära familjepension efter mannens död. Att så icke skett torde i båda fallen ha berott på ett förbiseende i första hand från respektive rättegångsombuds sida och i andra hand från domstolens sida.

I betraktande av Kungl. Maj:ts nyssnämnda beslut anser sig statskontoret av principiella skäl icke kunna tillstyrka, att åtgärder vidtagas för beredande av pension åt sökanden.

För egen del finner jag mig med hänsyn till föreliggande omständigheter böra förorda, att pension utverkas åt fru Pettersson i enlighet med det av försvarets civilförvaltning framlagda förslaget. I anledning av vad statskontoret anfört vill jag framhålla, att förhållandena i det av statskontoret åberopade pensionsärendet såtillvida skilja sig från omständigheterna i nu förevarande fall, att den frånskilde maken i det av statskontoret åsyftade ärendet ingått nytt äktenskap och vid sin död efterlämnade änka, vilken kom i åtnjutande av änkepension. Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att avlidne f. d. flaggunderofficeren vid flottan Gustaf Eugen Petterssons frånskilda hustru Sigrid Ingeborg Pettersson, född Dahlgren, må från och med den 1 augusti 1949 under sin återstående livstid, så länge hon förblir ogift, från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 074 kronor.

3: o.

Extra kontorsskrivaren vid vägförvaltningen i Västernorrlands län Per Hugo Englunds änka. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Englund var född den 16 januari 1885 och avled den 29 november 1949;

att han under tiden 11 juni 1917—31 januari 1919 innehade anställning som kassör och bokförare hos statens bränslekommission;

att han under tiden 1 november 1933—31 december 1936 tjänstgjorde som biträdande redogörare och redogörare hos statens arbetslöshetskommission;

att han under tiden från och med den 1 mars 1938 intill sin död var anställd hos väg- och vattenbyggnadsverket, därav intill den 16 februari 1944 som kassör och materialförvaltare vid olika av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen bedrivna vägbyggnadsföretag samt från och med sistnämnda dag såsom kontorsskrivare vid vägförvaltningen i Västernorrlands län;

att Englund under anställningen vid vägförvaltningen i Västernorrlands län från och med den 1 juli 1947 såsom extra kontorsskrivare var placerad i lönegrad Cg 19, löneklass 19, statens löneplansförordning;

att han vid sitt frånfälle efterlämnade änkan Anna Lisa Englund, född Jakobsson, vilken är född den 20 augusti 1887, samt en vuxen son, vilken är gift och har två barn;

att bouppteckningen efter Englund utvisade en behållning av omkring 3 300 kronor och att änkefru Englund härutöver icke äger några tillgångar;

att änkefru Englund på grund av ålder och vacklande hälsa är ur stånd att försörja sig genom eget arbete;

samt att sonen, som är försäljare, icke befinner sig i sådana ekonomiska omständigheter, att han kan nämnvärt bidra till moderns uppehälle.

Genom beslut av 1949 års riksdag (prop. nr 142, p. 5; bankoutsk. utl. nr 27, p. 6; riksd. skr. nr 178) tillerkändes Englund en årlig pension av 1 908 kronor.

Änkefru Englund har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har tillstyrkt ansökningen.

Statskontoret har i avgivet utlåtande förklarat sig icke hava något att erinra emot att änkefru Englund erhöle pension av statsmedel. Beträffande storleken av pensionen har statskontoret anfört, att med hänsyn enbart till mannens tjänsteställning pensionsbeloppet skäligen syntes böra bestämmas till 1 320 kronor för år, motsvarande ett före 1946 och 1947 års omregleringar utgående belopp å 600 kronor. I betraktande av att mannens tjänstetid endast omfattat något mer än 15 år ävensom att grundbeloppet av hans tjänstepension utgjort allenast 1 908 kronor för år, ansåge statskontoret, att änkepensionen borde fastställas till ett något lägre belopp, förslagsvis 996 kronor för år.

I likhet med myndigheterna förordar jag, att pension utverkas åt änkefru Englund. I fråga om avvägningen av pensionsbeloppet anser jag mig böra förordna, att pensionen bestämmas till något högre belopp än statskontoret ifrågasatt, förslagsvis 1 096 kronor. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att extra kontorsskrivaren vid vägförvaltningen i Väster-norrlands län Per Hugo Englunds änka Anna Lisa Englund, född Jakobsson, må från och med den 1 december 1949 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 096 kronor.

4: o.

Förre bilbesiktningsmannen Livius Fredrik Wilhelm Weidlings änka. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Weidling var född den 20 juni 1872 och avled den 21 juli 1949;

att han år 1937 efter en tjänstetid av 16 år 9 månader avgick från anställning såsom bilbesiktningsman med stationering i Malmö;

att han vid sin död efterlämnade änkan Carin Agneta Weidling, född Grave, vilken är född den 17 augusti 1882, samt tre vuxna barn, nämligen två döttrar, av vilka den ena är gift, samt en son, vilken är gift och har två barn;

att bouppteckningen efter Weidling utvisade en behållning av omkring 5 200 kronor;

att änkefru Weidling icke har andra inkomster än folkpension;

samt att av barnen allenast sonen, vilken är major, kan bidra till moderns uppehälle.

Genom beslut år 1947 (prop. nr 221; bankoutsk. utl. nr 43; riksd. skr. nr 315) beviljade Kungl. Maj:t och riksdagen pension av statsmedel åt vissa förutvarande bilbesiktningsmän, däribland Weidling, som före omorganisationen den 1 januari 1948 av bilbesiktningsmannainstitutionen avgått på grund av ålder eller sjukdom och haft besiktningsmannauppgiftet såsom huvudsaklig sysselsättning och förvärvskälla under minst 15 år. I samband därmed beviljades efter prövning av förhållandena i varje särskilt fall pension jämväl åt efterlevande efter vissa bilbesiktningsmän. Pensionen åt Weidling utgick med 2 268 kronor för år jämte rörligt tillägg.

Änkefru Weidling har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har tillstyrkt utverkande av pension åt änkefru Weidling.

Statskontoret har i ärendet anfört, att ämbetsverket icke ville motsätta sig, att pension beredd för änkefru Weidling. Med hänsyn till sonens ekonomiska ställning ansåge statskontoret emellertid, att pensionen icke borde bestämmas till högre belopp än 840 kronor för år, motsvarande den lägsta pension, som av 1947 års riksdag tillerkänts änka efter bilbesiktningsman.

Även jag finner mig böra tillstyrka, att förslag förelägges riksdagen om pension åt änkefru Weidling. I fråga om avvägningen av pensionsbeloppet

anser jag mig böra biträda statskontorets förslag. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre bilbesiktningsmannen Livius Fredrik Wilhelm Weidlings änka Carin Agneta Weidling, född Grave, må från och med den 1 augusti 1949 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 840 kronor.

5: o.

Förre korsångaren vid kungl. teatern Ernst Olof Richard Strandbergs änka.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Strandberg var född den 2 maj 1872 och avled den 22 mars 1949;

att han var engagerad vid kungl. teatern såsom korsångare under tiden 1 juli 1916—30 juni 1933 eller under 17 år;

att han från och med den 1 juli 1933 åtnjöt pension från de kungl. teaternas pensionsinrättning med 2 060 kronor årligen;

att han såsom dödsbodelägare efterlämnade änkan Anna Astrid Katarina Strandberg, född Ternstedt, vilken är född den 8 april 1885;

att behållningen i boet uppgick till 432 kronor;

samt att änkefru Strandberg, som saknar egna tillgångar, på grund av kronisk sjukdom är varaktigt oförmögen att i någon form bidra till sitt uppehälle genom arbete och i behov av hjälp för sin vård.

Änkefru Strandberg har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Styrelsen för kungl. teatern har tillstyrkt ansökningen.

Statens pensionsanstalt har förordat utverkande åt änkefru Strandberg av pension till belopp av 1 320 kronor för år jämte rörligt tillägg och därvid anfört följande.

De kungl. teaternas pensionsinrättning, vilken från och med den 1 januari 1943 övertagits av statens pensionsanstalt, avsåg endast beredande av tjänstepension. Med anledning av förslag av teaterpensionsutredningen i fråga om familjepension för efterlevande till pensionstagare från teaterpensionskassorna uttalade vederbörande departementschef (prop. nr 34/1943, sid. 31), att uppkommande sådana spörsmål borde prövas i samma ordning som eljest förekommande frågor om beviljande av pension eller understöd vid sidan av gällande bestämmelser. Häremot uttalade riksdagen ingen erinran.

De krav, vilka härvid i fråga om pension åt änka efter anställningshavare i statens tjänst i allmänhet kommit att tillämpas beträffande anställningstidens längd, ankans ålder, arbetsoförmåga och ekonomiska förhållanden m. m., synas i förevarande fall vara uppfyllda.

Med hänsyn härtill får pensionsanstalten tillstyrka, att förslag framlägges för riksdagen om beviljande av pension åt änkefru Strandberg. I fråga om pensionsbeloppet får pensionsanstalten föreslå, att detsamma bestämmes till 1 320 kronor för år jämte rörligt tillägg, motsvarande före den 1 juli 1946 utgående pension å 600 kronor.

Pension enligt enahanda grunder, som nu föreslagits, beviljades år 1947 åt förre korsångaren vid kungl. teatern E. Forsbergs änka (prop. nr 125, p. 7; bankoutsk. utl. nr 27, p. 8; riksd. skr. nr 145).

Statskontoret har förklarat sig icke hava något att erinra emot att den föreliggande ansökningen bifölles på sätt statens pensionsanstalt föreslagit.

Även jag anser mig böra förorda, att pension beredes änkefru Strandberg, att utgå från och med ingången av månaden näst efter den, varunder mannen avlidit. I enlighet härmed och då jag icke funnit anledning till erinran emot det av statens pensionsanstalt ifrågasatta pensionsbeloppet får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre korsångaren vid kungl. teatern Ernst Olof Richard Strandbergs änka Anna Astrid Katarina Strandberg, född Ternstedt, må från och med den 1 april 1949 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 320 kronor.

6: o.

Förre e. o. folkskolläraren Knut Herman Dahlins efterlevande. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Dahlin var född den 15 december 1912 och avled till följd av olyckshändelse (blixtnedslag) den 16 juli 1948;

att han den 1 augusti 1940 vann sin första anställning vid folkskoleväsendet och under tiden 1 juli 1943—30 juni 1948 oavbrutet innehade med tjänste- och familjepensionsrätt förenad befattning såsom e. o. folkskollärare i Västra Sallerups skoldistrikt i Malmöhus län;

att han efterlämnade änkan filosofie kandidaten Alva Dahlin, född Sandberg, vilken är född den 9 juni 1915, och sonen Knut Bertil, född den 21 september 1948;

att änkefru Dahlin innehar anställning såsom folkskollärare i Kävlinge skoldistrikt;

samt att bouppteckningen efter Dahlin icke utvisade någon behållning, men att änkan och barnet utbekommit 4 000 kronor på grund av livförsäkringar, som tecknats av Dahlin.

Enär Dahlin vid tidpunkten för frånfället icke innehade någon anställning, äro hans efterlevande icke författningsenligt berättigade till familjepension. Däremot äro desamma berättigade till familjelivränta enligt 1947 års familjepensionsreglemente för folkskolan, uppgående för änkan ensam till 355 kronor och för henne jämte barnet till 532 kronor 10 öre årligen, å vilka belopp icke utgå några rörliga tilläggsförmåner.

Änkefru Dahlin har hos Kungl. Maj:t anhållit, att hon och barnet måtte få komma i åtnjutande av familjepension med samma belopp, som skulle

ha utgått, om Dahlin vid frånfallet innehaft extra ordinarie anställning vid folkskoleväsendet. Till stöd för ansökningen har änkefru Dahlin företett av ordföranden i Norrvidinge folkskolestyrelse utfärdat intyg, utvisande att vederbörande folkskolinspektör i skrivelse, som den 16 juli 1948 kommit ordföranden tillhanda, förordat Dahlin till erhållande av en av honom sökt befattning såsom extra ordinarie folkskollärare vid Norrvidinge folkskola under läsåret 1948—1949 samt att folkskolestyrelsen haft för avsikt att vid sammanträde den 19 juli 1948 utse Dahlin till innehavare av sagda befattning men att, enär underrättelse om dödsfallet då ingått, frågan om Dahlins förordnande förfallit.

Skolöverstyrelsen har tillstyrkt bifall till ansökningen och därvid erinrat, att Kungl. Maj:t och riksdagen (1948: prop. nr 124, p. 1; bankoutsk. utl. nr 20, p. 1; riksd. skr. nr 149) beviljat pension i ett med nu förevarande fall likartat ärende, avseende folkskolläraren P. G. Bohlins efterlevande.

Statskontoret och *statens pensionsanstalt* ha — under framhållande att Dahlin intill den 1 juli 1948 innehaft pensionsberättigande anställning samt från och med samma dag skulle ha erhållit förnyad sådan anställning, därest hans död icke mellankommit — tillstyrkt, att åtgärder vidtoges för beredande av familjepension åt hans efterlevande, som om dödsfallet inträffat medan Dahlin innehade sin senaste med pensionsrätt förenade befattning, dock att såsom villkor härvid borde gälla, att de efterlevande avstode från sin rätt till familjelivränta. Enligt pensionsanstaltens beräkning komme vid bifall till vad sålunda föreslagits pensionsförmånerna till de efterlevande att utgöra 3 510 kronor årligen (för änkan ensam 2 340 kronor) jämte rörligt tillägg. Därest änkan innehade folkskolläraryrke, skulle till henne utgående pensionsförmån minskas med en fjärdedel, såvida icke Kungl. Maj:t annorlunda förordnade.

På grund av en av änkefru Dahlin gjord ansökning har Kungl. Maj:t, med hänsyn till i ärendet föreliggande särskilda omständigheter, genom beslut den 13 maj 1949 funnit gott att såsom begravningshjälp tillerkänna sterbhuset efter Dahlin ett belopp av 400 kronor.

Med hänsyn till de i förevarande fall föreliggande särskilda omständigheterna anser jag mig böra biträda myndigheternas förslag om utverkande av familjepension åt Dahlins änka och barn. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre e. o. folkskolläraren i Västra Sallerups skoldistrikt i Malmöhus län Knut Herman Dahlins efterlevande må komma i åtnjutande av de familjepensionsförmåner, som skulle hava tillkommit dem, om Dahlin avlidit, medan han innehaft sin senaste med pensionsrätt förenade befattning; skolande såsom villkor härför gälla, att de efterlevande avstå från den rätt till familjelivränta, som författningesenligt tillkommer dem.

7: o.

Förra e. o. folkskolläraren Lisa Maria Bauers, född Johansson, efterlevande. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Lisa Maria Bauer var född den 17 september 1911 och avled den 18 augusti 1947;

att hon med visst kortare avbrott innehade anställning i Ösmo skoldistrikt från höstterminens början år 1934 intill utgången av år 1946, därav såsom ordinarie folkskollärare från och med den 1 januari 1936;

att hon under åren 1944 och 1946 med tjänstledighet från anställningen i Ösmo skoldistrikt under vissa tider tjänstgjorde i Linköpings skoldistrikt och under läsåret 1946—1947 var förordnad som vikarierande folkskollärare i sistnämnda skoldistrikt med extra ordinarie lärares ställning;

samt att hon vid sin död efterlämnade maken, kontorsföreståndaren (lönegrad Ce 16) vid arbetsförmedlingen i Vadstena Sven Gustaf Bauer, vilken är född den 6 juni 1908, samt döttrarna Gunnel Elisabet, född den 27 november 1943, och Carin Nina Cecilia, född den 3 april 1945.

Enär Lisa Maria Bauer vid tidpunkten för frånfallet icke innehade någon anställning, äro hennes efterlevande icke författningsenligt berättigade till familjepension. Däremot har statens pensionsanstalt förklarat de efterlevande berättigade till familjelivränta å sammanlagt 719 kronor 10 öre för år enligt bestämmelserna i folkskolans familjepensionsreglemente av år 1942.

Sven Gustaf Bauer har hos Kungl. Maj:t gjort framställning i syfte att familjepension måtte få utgå till honom och makarnas barn. Vid framställningen har fogats ett av distriktsöverläraren vid Linköpings folkskolor Oskar Holte utfärdat intyg av innehåll att fru Bauer insjuknat under sommaren 1947 och av denna anledning icke kunnat erhålla förordnande vid början av höstterminen 1947 samt att hon, om hon icke drabbats av sagda sjukdom, skulle hava blivit förordnad som vikarie för en lärare, som under hela läsåret 1947—1948 åtnjutit tjänstledighet.

Statens pensionsanstalt har tillstyrkt, att familjepension beredes de efterlevande, såsom om Lisa Maria Bauers frånfälle inträffat, medan hon innehaft sin befattning som e. o. folkskollärare. Pensionsanstalten har härvid anfört följande.

Med hänsyn till att Lisa Maria Bauer praktiskt taget alltsedan höstterminen 1934 innehaft anställning, som tillförsäkrat hennes efterlevande rätt till familjepension, och i betraktande av att hon, därest hennes sjukdom och död ej mellankommit, ånyo skulle hava erhållit sådan anställning, får statens pensionsanstalt — under erinran om statsmakternas beslut år 1948 angående pension åt förre e. o. folkskolläraren P. G. Bohlins efterlevande — tillstyrka, att åtgärder vidtagas för beredande av familjepension åt de efterlevande som om dödsfallet inträffat, medan Bauer innehade sin befattning. De pensionsförmåner, som härvid skulle tillerkännas de efterlevande, komme att utgöra 2 468 kronor 40 öre (för sökanden ensam 1 452 kronor). Såsom villkor härför torde emellertid böra föreskrivas, att de efterlevande avstå från den dem tillerkända familjelivräntan å 719 kronor 10 öre.

Enär sökanden innehar med tjänstepensionsrätt förenad anställning, skall till honom utgående pensionsförmån minskas med en fjärdedel, såvida icke Kungl. Maj:t annorlunda förordnar.

Statskontoret har biträtt vad statens pensionsanstalt sålunda föreslagit.

På sätt av den lämnade redogörelsen framgår äro förhållandena i förevarande pensionsärende i väsentliga hänseenden likartade med omständigheterna i det under nästföregående punkt behandlade ärendet, och jag anser mig böra förorda, att förslag förelägges riksdagen om familjepension jämväl åt Bauers efterlevande. I enlighet härmed och då jag icke funnit anledning till erinran mot vad statens pensionsanstalt i sådant hänseende förordat får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra e. o. folkskolläraren i Linköpings skoldistrikt Lisa Maria Bauers, född Johansson, efterlevande må komma i åtnjutande av de familjepensionsförmåner, som skulle hava tillkommit dem, om Bauer avlidit, medan hon innehaft sin senaste med pensionsrätt förenade befattning; skolande såsom villkor härför gälla, att de efterlevande avstå från den rätt till familjelivränta, som författningsenligt tillkommer dem.

Vad föredraganden under punkterna 1: o—7: o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik Skiöld.